

**Natuurtoets
Dijkverbetering West-Knollendam**

Auteur:	Ir. R.H. Witte & M.H.M. Groenewegen MSc
Opdrachtgever:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Datum:	27 februari 2017
Status rapport:	Definitief
Registratienummer:	201700061v3

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Onderzoeksopgave	2
1.3	Beoordelingskader Natura 2000	2
1.4	Beoordelingskader Natuurnetwerk Nederland	2
1.5	Beoordelingskader soortenbescherming	3
2	Methode	4
2.1	Natura 2000	4
2.2	Natuurnetwerk Nederland	4
2.3	Soorten	4
3	Locatiebeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3.1	Ligging	5
3.2	Geplande werkzaamheden	5
3.3	Planbeschrijving	5
4	Gebiedsbescherming	7
4.1	Ligging Natura 2000	7
4.2	Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	7
4.3	Natura 2000-gebied Polder Westzaan	10
4.4	Resumé Natura 2000	10
4.5	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	10
5	Soortenbescherming	11
5.1	Aanwezigheidsbeoordeling	11
5.2	Effectbeoordeling en toetsing	13
5.3	Resumé toetsing	14
5.4	Aanbevelingen soortenbescherming	14
5.5	Melding	14
6	Conclusies	16
6.1	Natura 2000	16
6.2	Natuurnetwerk Nederland	16
6.3	Soortenbescherming	16
6.4	Aanbevelingen vervolgprocedure	16
7	Bronnen	17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) wil een dijkverbetering realiseren in West-Knollendam. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier wil graag weten met welke beschermde soorten en gebieden ze rekening moet houden, zodat in lijn met de wet- en regelgeving voor natuur gewerkt kan worden. Naar aanleiding van de geplande werkzaamheden heeft HHNK opdracht gegeven aan Stichting Waterproef om een Natuurtoets uit te voeren.

1.2 Onderzoeksopgave

De Natuurtoets heeft als doel om te beoordelen:

1. of er sprake kan zijn van negatieve effecten van het project op Natura 2000-gebieden en of eventuele effecten mogelijk significant kunnen zijn;
2. of er sprake kan zijn van overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten zo ja, of en hoe deze voorkomen kunnen worden door het treffen van mitigerende maatregelen;
3. of er sprake kan zijn van een aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland.

1.3 Beoordelingskader Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn beschermd via de Wet natuurbescherming. Voor projecten met negatieve effecten op Natura 2000-gebieden geldt een vergunningplicht. Negatieve effecten kunnen optreden tijdens de aanlegfase en/of de gebruiksfase van een project en kunnen grofweg onderverdeeld worden in de volgende categorieën:

1. Direct verlies van oppervlakten van habitattypen of van areaal leefgebied voor aangewezen soorten;
2. Verslechtering van habitattypen of leefgebieden door o.a. vermessing door stikstofdepositie als gevolg van een project;
3. Verstoring van individuen van aangewezen soorten. De mate van verstoring is grotendeels afhankelijk van de uitvoering van werkzaamheden nabij kwetsbare locaties en gedurende kwetsbare perioden.

Hierbij kunnen projecten buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden ook leiden tot negatieve effecten (externe werking). Zodra er sprake is van negatieve effecten, moet beoordeeld worden of er sprake kan zijn van cumulatie met negatieve effecten van andere projecten die gelijktijdig op het Natura 2000-gebied van invloed zijn. Negatieve effecten zijn (mogelijk) significant zodra deze (kunnen) leiden tot het niet behalen van instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied.

1.4 Beoordelingskader Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is planologisch geregeld. Voor activiteiten die leiden tot een aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken op de (toekomstige) natuurbestemming is een omgevingsvergunning nodig. Het betreft alleen activiteiten die binnen de begrenzing van het NNN plaatsvinden. De beoordeling wordt voornamelijk gebaseerd op het bestemmingsplan. Weidevogelleefgebieden vormen een onderdeel van het NNN.

1.5 Beoordelingskader soortenbescherming

Een aantal soorten zijn beschermd via de Wet natuurbescherming, ongeacht of de soorten binnen of buiten beschermde natuurgebieden aanwezig zijn. Voor overtreding van verbodsbepalingen (Tabel 1) is een ontheffing noodzakelijk.

Tabel 1. Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming.

Verbodsbepaling	Van toepassing op [^]		
	VR ¹	HR ²	AS ³
Verbod op opzettelijk verstoren van individuen	X ⁴	X	
Verbod op opzettelijk eieren te rapen/onder zich te hebben	X	X	
Verbod op opzettelijk verwonden/doden van individuen	X	X	X
Verbod op opzettelijk beschadigen/verwijderen van verblijven/nesten	X	X	X
Verbod op verwijderen van planten		X	X

Ad 1. Vogelrichtlijnsoorten van artikel 3.1 lid 1

Ad 2. Habitatrichtlijnsoorten van artikel 3.5 lid 1

Ad 3. Andere soorten van artikel 3.10 lid 1

Ad 4. Tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

Voor een aantal Andere soorten geldt een provinciale vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen (Provincie Noord-Holland 2016). Het betreft algemeen voorkomende soorten amfibieën en zoogdieren van de voormalige Flora- en faunawet tabel 1, met uitzondering van Wezel, Bunzing en Hermelijn. Voor het gebruik van de vrijstellingsregeling geldt een meldingsplicht.

Daarnaast blijft de vrijstellingsregeling van kracht bij een werkwijze volgens een goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet zolang er nog geen vervangende gedragscode voor de Wet natuurbescherming is goedgekeurd. HHNK werkt volgens de gedragscode Flora- en faunawet voor de Waterschappen (Unie van Waterschappen 2012). De vrijstellingsregeling uit de bestaande gedragscode is van toepassing op soorten die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en de voormalige Flora- en faunawet.

2 Methode

2.1 Natura 2000

Op basis van landelijke databases wordt de ligging van het plangebied bepaald ten opzichte van Natura 2000-gebieden en kwalificerende habitats. Natura 2000-gebieden waarop het project mogelijk negatieve effecten kan hebben worden kort beschreven.

Op basis van de geplande activiteiten wordt beoordeeld of het project kan leiden tot negatieve effecten op kwalificerende habitats en soorten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen mogelijke effecten tijdens de aanlegfase en mogelijke effecten tijdens de gebruiksfase. Beoordeeld wordt of er sprake kan zijn van verslechtering van habitattypen en leefgebieden of van verstoring van soorten. Bij het gebruik van verbrandingsmotoren wordt middels een stikstofdepositieberekening in AERIUS Calculator bepaald of het project leidt tot ontoelaatbare vermessing van aangewezen habitats.

Van de mogelijke negatieve effecten wordt bepaald of deze kunnen leiden tot een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van kwalificerende habitats en soorten.

Tot slot worden aanbevelingen gedaan om het project in lijn met de gebiedsbescherming uit te kunnen voeren. Mogelijke aanbevelingen betreffen het uitbreiden van het huidige onderzoek, het voorleggen van de beoordeling aan het bevoegd gezag of het aanvragen van een vergunning.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

Op basis van provinciale databases wordt de ligging van het plangebied bepaald ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland. Bij een ligging in het Natuurnetwerk Nederland worden de planregels nageslagen om eventuele strijdigheid van het project met een (toekomstige) natuurbestemming inzichtelijk te maken.

Beoordeeld wordt of het project leidt tot een aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland. Indien dit het geval is wordt aanbevolen om het plan voor te leggen aan het bevoegd gezag.

2.3 Soorten

Op basis van literatuuronderzoek in verspreidingsatlassen en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) wordt beoordeeld welke beschermde soorten in en nabij het plangebied verwacht kunnen worden. Beschermde soorten van de Wet natuurbescherming zijn behandeld, met uitzondering van vrijgestelde soorten.

Tijdens één veldbezoek op 16 februari 2017 is de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten onderzocht door ecologisch ter zake kundige R.H. Witte. Hierbij zijn watergangen bemonsterd en is het plangebied onderzocht op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek wordt beoordeeld of de onderzochte beschermde soorten in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, wat de mogelijke functie van het plangebied voor de aanwezige soorten is en of het een essentiële en onmisbare functie betreft voor de functionele leefomgeving van de soorten.

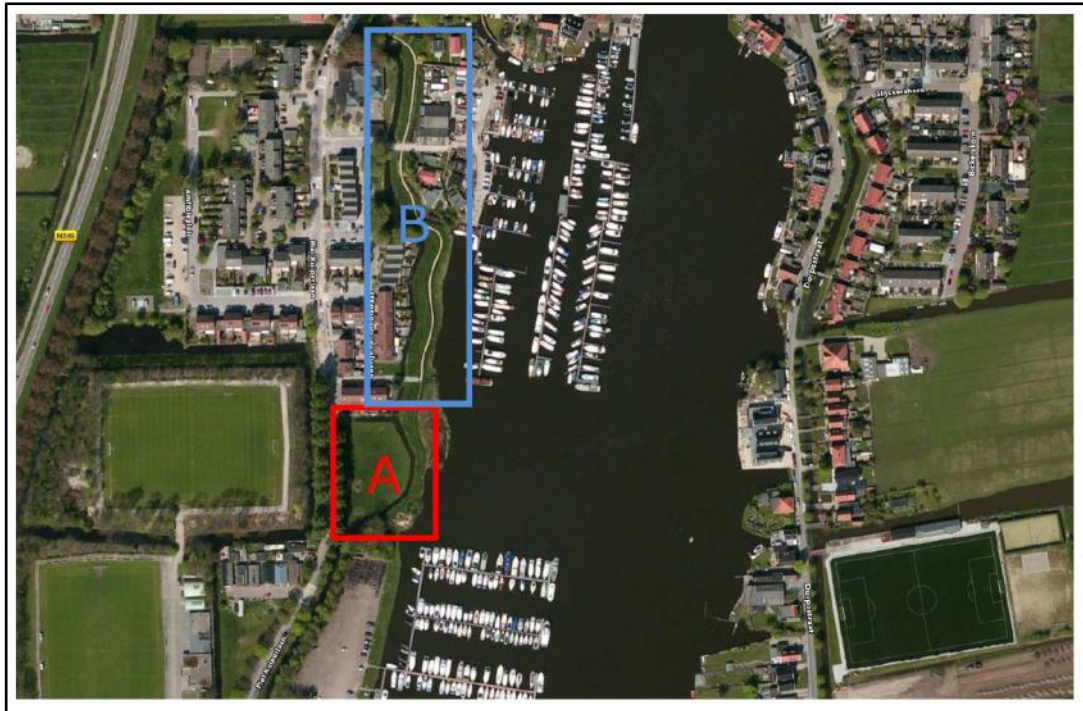
Op basis van het voorkomen van beschermde soorten en de voorgenomen activiteiten wordt beoordeeld of leefgebieden, verblijfplaatsen of individuen/exemplaren van beschermde soorten worden aangetast door de voorgenomen werkzaamheden. Hierbij wordt uitgegaan van een uitvoering van het project in lijn met de huidige gedragscode Flora- en faunawet (Unie van Waterschappen 2012).

3 Locatiebeschrijving en geplande werkzaamheden

3.1 Ligging

Het plangebied ligt tussen de Piet Kuiperlaan en de Zaan in West-Knollendam (afbeelding 1). De dijk tussen jachthaven Hennewerf (Zaanse zeilvereniging) in het noorden en Jachthaven ZVV West-Knollendam in het zuiden.

Afbeelding 1. Projectschematische bestaande situatie met locatie ingrepen. In deelgebied A wordt uitgegaan van een teenslootverlegging richting het weiland. Bron: GeoWeb HHNK.

3.2 Geplande werkzaamheden

Het project bestaat uit het verbeteren van de dijk. De werkzaamheden zijn nog niet bekend, waardoor uitgegaan wordt van het vergraven van alle gronden binnen het dijklichaam: buitendijkse oever t/m teensloot. Op locatie A wordt uitgegaan van een teenslootverlegging richting het weiland.

HHNK voert de werkzaamheden uit in lijn met een gedragscode Flora- en Faunawet (Unie van Waterschappen, 2012).

3.3 Planbeschrijving

Het plangebied bestaat uit het dijklichaam. Ter plaatse van de haven is het plangebied en de dijk verhard. Op het dijklichaam is een grasvegetatie aanwezig die wordt gemaaid of beweide. Op de kruin loopt een onverhard wandelpad. De teensloot in deelgebied A is aan één zijde beschoeid en heeft aan weerszijden steile oevers. Buitendijks in de onverharde oeverdelen is een rietzoom aanwezig.

Afbeelding 2. Impressie plangebied. Polderzijde in deelgebied A.

Afbeelding 3. Impressie plangebied. Buitendijks in deelgebied B.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Ligging Natura 2000

Binnen drie kilometer van het plangebied zijn twee Natura 2000-gebieden gelegen (afbeelding 4). Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder ligt ongeveer 265 meter ten oosten van het plangebied. Polder Westzaan ligt ongeveer 2.200 meter ten zuiden van het plangebied.

Afbeelding 4. Ligging plangebied (rode ovaal; indicatief) ten opzichte van beschermde natuurgebieden in het Natuurnetwerk Nederland (geel).

4.2 Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder

Het Natura 2000-gebied is aangewezen in de Habitat- en Vogelrichtlijnen. Voor habitats, habitatsoorten en vogelsoorten zijn instandhoudingsdoelen opgesteld (tabel 2).

Tabel 2. Kwalificerende habitats, soorten en vogels van Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder.

Habitattypen	Broedvogels
Vochtige heiden (laagveengebied)	Roerdomp
Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	Kemphaan
Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	Rietzanger
Hoogveenbossen	Niet-broedvogels
Habitatsoorten	Smient
Bittervoorn	Slobeend
Kleine modderkruiper	Grutto
Rivierdonderpad	
Meervleermuis	
Noordse woelmuis	

Voor het Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder is een ontwerpbeheerplan vastgesteld (Provincie Noord-Holland, 2016). Dijkverbeteringen zijn niet opgenomen als bestaand gebruik. Voor nieuwe activiteiten is het beoordelingskader uit kader 1 opgesteld.

Kader 1. Toetsingskader nieuwe werken. Bron: Ontwerpbeheerplan Natura 2000

5.3.3 Waterbeheer

De werkzaamheden die in de gedragscode Flora en faunawet voor waterschappen (2012) zijn opgenomen als 'bestendig beheer en onderhoud' vallen onder het huidige gebruik (zie bijlage 5.1). Alle overige werkzaamheden worden gezien als nieuwe activiteiten. Hiervoor dient altijd getoetst te worden of effecten op Natura 2000-doelen optreden. Als effecten niet kunnen worden uitgesloten, is een vergunning noodzakelijk. Datzelfde geldt voor nieuwe peilbesluiten die een peilwijziging omvatten ten opzichte van het vigerende peilbesluit. Voor een peilaanpassing als gevolg van een in het peilbesluit opgenomen zakkingsclausule is geen vergunning noodzakelijk.

5.3.4 Bebouwing, bedrijven, infrastructuur

Nieuwe bouwwerken of wegen in het Natura 2000-gebied zullen al snel een effect hebben op één of meer Natura 2000-doelen. Dergelijke projecten zijn daarom altijd vergunningplichtig.

Bij nieuwbouw van woningen en midden- en kleinbedrijf in de nabijheid van het gebied dient getoetst te worden op versturende effecten op de beschermde soorten. Hierbij gaat het zowel om de tijdelijke verstoring tijdens de werkzaamheden, bijvoorbeeld door geluid, als om permanente effecten na de realisatiefase, zoals bijvoorbeeld door verlichting. Als effecten niet kunnen worden uitgesloten, is een vergunning noodzakelijk. De locatie binnen de bebouwde kom of achter een polderdijk is voldoende om visuele of akoestische effecten te voorkomen, een vergunning is dan niet nodig. In overige gevallen is voor kleinschalige nieuwbouw een afstand van 1 km tot het Natura 2000-gebied voldoende om effecten te voorkomen, een vergunning is dan niet nodig.

Voor grotere bouwprojecten en infrastructuur is geen vaste afstand te geven, omdat het effect afhangt van de locatie, de aard en de omvang van de ontwikkeling. De maximaal toelaatbare continue geluidversterking in het leefgebied is 45 dB(A) voor broedvogels van open gebieden (kempfaan),

52 dB(A) voor moerasvogels (roerdomp, rietzanger) en 55 dB(A) voor niet-broedvogels (smient, slobbeend, grutto).

Het project wordt uitgevoerd buiten het Natura 2000-gebied, op een afstand van ongeveer 265 meter. Tijdens de uitvoering van het project kan er sprake zijn van tijdelijke verstoring door verlichting of geluid. Na afronding van de werkzaamheden, in de zogeheten gebruiks-fase van het project, is er geen sprake van mogelijke negatieve effecten. Het project leidt namelijk niet tot een toename van verlichting of wijziging van grondwaterstanden. De mogelijke negatieve effecten door tijdelijke effecten tijdens de uitvoering van het project worden nader getoetst.

4.2.1 Beoordeling versturende effecten

De habitattypen en kwalificerende soorten zijn gevoelig voor versturende mechanische effecten (kader 2). Tussen het plangebied het Natura 2000-gebied is bebouwing, een watertang van ongeveer 200 meter en een dijklichaam aanwezig (afbeelding 5). Verstoring door mechanische effecten kan hierdoor uitgesloten worden

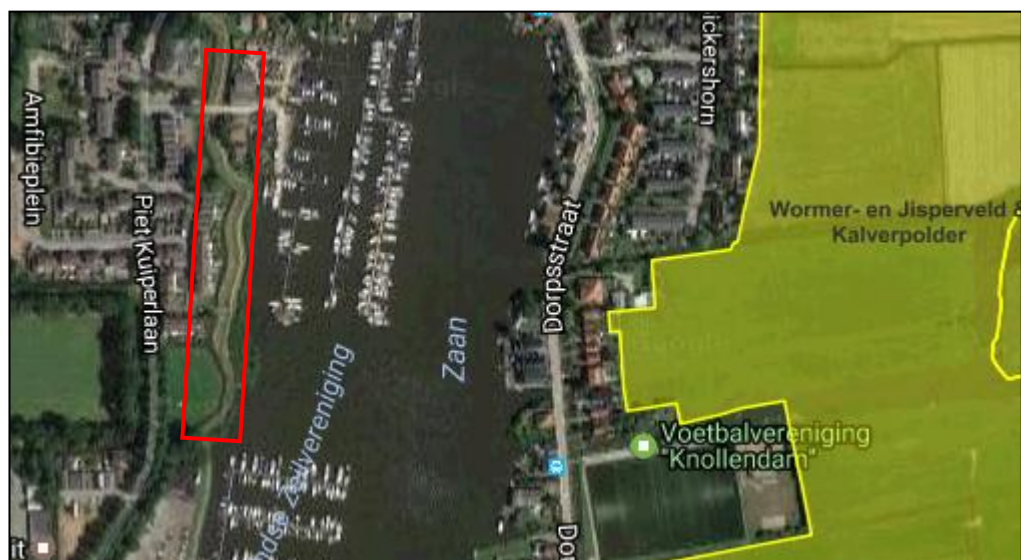
Kwalificerende soorten zijn tevens gevoelig voor verstoring door geluid, licht, trillingen en optische verstoring. Door de ruime ligging tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied en de aanwezige structuren, bebouwing, verlichting en gebruik kunnen versturende effecten op voorhand uitgesloten worden. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden vinden geen activiteiten plaats met continue en verreikende versturende effecten, zoals langdurig heien, het trillen van damwand of het frezen van verhardingen. Versturende negatieve effecten door geluid, licht, trillingen en optische verstoring kunnen hierdoor op voorhand uitgesloten worden.

Kader 2. Uitsnede beheerplan ten aanzien van de Effectenanalyse en beoordeling van het waterbeheer.
Bron: Provincie Noord-Holland, 2015b.

	Oppervlakteverlies	Versnippering	Verzuring	vermesting	Verzoeting	Verziltig	Verontreiniging	Verdroging	Vernatting	Verandering stroomsnelheid	Verandering overstromingsfrequentie	Verandering dynamiek substraat	Verstoring door geluid	Verstoring door licht	Verstoring door trilling	Optische verstoring	Verstoring door mechanische effecten	Verandering populatiedynamiek	Bewuste verandering soortensamenstelling	Aantasting openheid
Vochtige heiden																				
Ruigten en zomen																				
Overgangs- en trilvenen																				
Hoogveenbos																				
Noordse woelmuis																				
Bittervoorn																				
Kleine modderkruiper																				
Meervleermuis																				
Rivierdonderpad																				
Grutto																				
Kemphaan																				
Rietzanger																				
Roerdomp																				
Slobeend																				
Smient																				

	n.v.t.
	Gevoelig
	Niet gevoelig
	Onbekend

Afbeelding 5. Satellietfoto ligging plangebied (rood; indicatief) ten opzichte van het Natura 2000-gebied (geel).

4.2.2 Beoordeling stikstofdepositie

Tijdens de uitvoering van het project worden werktuigen ingezet die stikstof emitteren. Door de aanwezigheid van stikstofgevoelige habitats in het Natura 2000-gebied is een stikstofdepositieberekening gedaan in AERIUS Calculator. Hierbij is uitgegaan van een worstcase benadering; twee maanden lang werken, tien uur per dag, van twee kraanmachines en een dumper. Uit de AERIUS-berekening volgt dat het project zodoende leidt tot een NOx productie van 130,63 kg/j. Hierdoor wordt de drempelwaarden van Natura 2000-gebieden niet overschreden (AERIUS, 2017). De AERIUS-berekening wordt separaat bij dit rapport gevoegd.

4.3 Natura 2000-gebied Polder Westzaan

Op ongeveer 2,2 kilometer van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Polder Westzaan. Op basis van de beperkte aard en omvang van de werkzaamheden en daaruit volgende mogelijke verstoring (paragraaf 4.2.1) en de uitkomsten van de AERIUS-berekening (paragraaf 4.2.2) worden negatieve effecten van het project op het Natura 2000-gebied op voorhand uitgesloten, zowel tijdens de uitvoering als tijdens de gebruiksfase.

4.4 Resumé Natura 2000

Negatieve effecten van het project op Natura 2000-gebieden kunnen op voorhand uitgesloten worden, zowel tijdens de uitvoering als in de gebruiksfase. Hierdoor is er ook geen sprake van mogelijke cumulatie met overige projecten.

4.5 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland en Weidevogelleefgebieden (afbeelding 6). Nabij het plangebied zijn gebieden in het NNN en Weidevogelleefgebieden gelegen. Het NNN kent echter geen externe werking. Aantasting van het NNN en Weidevogelleefgebieden wordt hierdoor uitgesloten.

Afbeelding 6. Ligging plangebied (rode ovaal; indicatief) ten opzichte van beschermde natuurgebieden in het Natuurnetwerk Nederland (donkergroen), Natuurverbindingen (rode lijn) en Weidevogelleefgebied (lichtgroen). Bron: Provincie Noord-Holland, Structuurvisie 2040.

5 Soortenbescherming

5.1 Aanwezigheidsbeoordeling

5.1.1 Vaatplanten

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van Akkerboterbloem, Dreps, Naakte lathyrus en Groot Spiegelklokje (NDFF 2007-2017). In het plangebied zijn geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde planten.

Het plangebied bestaat uit een grasdijk gedomineerd door soorten zoals Kleine berenklaauw en Witbol. Het aan de teensloot (deelgebied A) grenzende weiland wordt door geiten begraasd. Het plangebied bevat geen habitats die potentieel geschikt zijn voor genoemde beschermde plantensoorten. Op basis van de verspreidingsgegevens en het veldbezoek worden beschermde planten uitgesloten in het plangebied.

5.1.2 Vogels

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van diverse vogelsoorten (NDFF 2007-2017), zoals Fuut, Wilde Eend, Meerkoet, Kievit en Koolmees. Tijdens het veldbezoek zijn vooral Waterhoen, Ekster, Kauw, Merel, Heggenmus en Koolmees waargenomen. Het plangebied en de nabije omgeving vormt geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels.

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten, bijvoorbeeld de Sperwer en Huismus (NDFF 2007-2017). Tijdens het veldbezoek zijn in de bomen westelijk van de Piet Kuiperlaan nesten aangetroffen van waarschijnlijk Ekster en Zwarte kraai. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen. Ook de bomen die direct grenzen aan de dijk binnen het plangebied bevatten geen (potentieel) jaarrond beschermde nesten. De nabij het plangebied aanwezige bebouwing blijven onaangetast. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in het plangebied wordt uitgesloten.

5.1.3 Grondgebonden zoogdieren

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van Noordse woelmuis, Waterspitsmuis, Wezel, Hermelijn en Bunzing (NDFF 2007-2017).

Van Noordse woelmuis en Waterspitsmuis betreft het uitsluitend waarnemingen in het Natura 2000-gebied. De buitendijkse rietvegetaties in het plangebied vormen suboptimaal leefgebied voor beide soorten. Tussen het bekende verspreidingsgebied en het plangebied zijn meerdere barrières aanwezig die verspreiding van de soorten vanuit het Natura 2000-gebied in het plangebied belemmeren, zoals de Zaan (een watergang van ongeveer 200 meter breed), bebouwing en een ontsluitingsweg op de dijk. Daarnaast vormt het plangebied geen onderdeel van een aaneengesloten leefgebied dat als migratiezone voor de soorten kan fungeren. De aanwezigheid van territoria van de soorten met (tijdelijke) verblijven wordt hierdoor niet verwacht in het plangebied.

In het plangebied zijn geen potentiële verblijfplaatsen voor de marterachtigen aangetroffen, zoals vervallen schuurtjes, houtstapels, holen, etc. Nabij het plangebied kunnen verblijven niet uitgesloten worden, waarbij het plangebied kan fungeren als jachtgebied. Het plangebied vormt echter geen hoogwaardig foerageergebied met een mogelijke onmisbare functie voor het voortbestaan van verblijven buiten het plangebied.

5.1.4 Vleermuizen

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van Gewone dwergvleermuis, Ruige Dwergvleermuis en Laatvlieger (NDFF 2007-2017). In het plangebied zijn geen bomen of bouwwerken aanwezig waar vleermuizen kunnen verblijven. Verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten in het plangebied. De waterlopen langs het plangebied (De Zaan) kunnen van belang zijn als onmisbare vliegroute van vleermuizen.

5.1.5 *Vissen*

In en nabij het plangebied zijn geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde vissoorten (NDFF 2007-2017).

Tijdens het scheppen van de watergangen in het plangebied, tijdens het veldbezoek, zijn ook geen beschermde soorten aangetroffen. Evenmin werden voor beschermde soorten geschikte habitats gevonden. Op basis van de verspreidingsgegevens en het veldbezoek worden beschermde vissen uitgesloten in het plangebied.

5.1.6 *Amfibieën*

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van Rugstreeppad (NDFF 2007-2017). Het betreft waarnemingen vanaf ongeveer een kilometer afstand, aan de overzijde van de Zaan.

In het plangebied zijn geen wateren aanwezig die kunnen fungeren als voortplantingslocatie van Rugstreeppad. Buiten en nabij het plangebied zijn dergelijke locaties wel aanwezig. Tevens zijn geen geschikte locatie aangetroffen voor landhabitat met zomerverblijven, zoals vergraafbare gronden met voldoende schuilmogelijkheden.

Op basis van de verspreidingsgegevens en het veldbezoek wordt verblijf van Rugstreeppad niet verwacht in het plangebied.

5.1.7 *Reptielen*

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van Ringslang (NDFF 2007-2017).

De rietvegetatie in het plangebied vormt suboptimaal foerageergebied voor Ringslang. Op basis van de verspreidingsgegevens en de biotoopkenmerken kan Ringslang verwacht worden in het plangebied. In het plangebied zijn echter geen locaties aangetroffen die kunnen fungeren als voortplantingslocatie of verblijfsplaats van Ringslangen, zoals bladhopen of hopen. Het plangebied ligt ook niet in een mogelijke migratiezone en er is geen hoogwaardig foerageergebied aanwezig in het plangebied. Een onmisbare functie van het suboptimale habitat in het plangebied voor Ringslangen die tijdelijk in het plangebied kunnen foerageren wordt hierdoor uitgesloten.

5.1.8 *Overige diersoorten*

Nabij het plangebied zijn geen verspreidingsgegevens bekend van overige beschermde soorten zoals libellen, dagvlinders en weekdieren (NDFF 2007-2017). Er is geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde soorten zoals de Platte schijfhoorn, Groene glazenmaker of Gevlekte witsnuitlibel. De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt uitgesloten in het plangebied.

5.1.9 *Overzicht te verwachten soorten*

Tabel 3 geeft een beknopt overzicht van de beschermde soorten van de Wet natuurbescherming.

Tabel 3. Overzicht (mogelijk) aanwezige beschermde soorten en (mogelijk) beschermde functies in het plangebied.

Soortgroep	(Mogelijk) aanwezige soorten	Wnb [^]	(Mogelijk) beschermde functie plangebied
Vaatplanten	Geen	-	-
Broedvogels	Algemeen: o.a. Waterhoen, Koolmees en Heggenmus	VR	Broedlocatie
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Geen	-	-
Grondgebonden zoogdieren	Wezel, Hermelijn, Bunzing	AS	Geen
Vleermuizen	Divers: o.a. Gewone dwergvleermuis, Ruige Dwergvleermuis, Laatvlieger	HR	Onmisbare vliegroute
Vissen	Geen	-	-
Amfibieën	Geen	-	-
Reptielen	Ringslang	AS	Geen
Overig	Geen	-	-

[^]Beschermingscategorie Wet natuurbescherming: Vogelrichtlijnsoorten (VR) Habitatrichtlijnsoorten (HR), of Andere soorten (AS).

5.2 Effectbeoordeling en toetsing

In het plangebied komen mogelijk beschermde functies voor beschermde soorten voor. Beoordeeld wordt of effecten van het project op deze beschermde soorten te verwachten zijn, met inachtneming van een uitvoering conform de gedragscode voor de Waterschappen (Unie van Waterschappen, 2012; hierna: de gedragscode).

5.2.1 Broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van Nederlandse broedvogels zijn beschermd vanaf het moment van eileg t/m het zelfstandig uitvliegen van de jonge kuikens. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli.

Door een uitvoering van het project conform de gedragscode wordt verstoring van broedende vogels voorkomen. Overtreding van verbodsbepalingen wordt hierdoor uitgesloten.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied kunnen Wezel, Hermelijn of Bunzing aanwezig zijn. Het plangebied vormt echter geen onmisbaar leefgebied voor het voortbestaan van verblijven buiten het plangebied. Bij een uitvoering in lijn met de gedragscode is er geen sprake van negatieve effecten op deze soorten. Hiertoe dient het verwonden en doden van dieren voorkomen te worden door een vluchtweg voor eventueel aanwezige dieren te behouden. Overtreding van verbodsbepalingen wordt hierdoor uitgesloten.

5.2.3 Vleermuizen

In en nabij het plangebied kunnen foeragerende en langsvliegende vleermuizen aanwezig zijn in de periode april t/m oktober. Verblijfplaatsen of essentiële foerageer- en vliegroutes zijn niet aanwezig. De Zaan kan een onmisbare vliegroute vormen voor vleermuizen. Sterke verlichting gericht op de Zaan in de periode april t/m oktober kan leiden tot aantasting van de vliegroute.

Sterke verlichting van de Zaan wordt niet voorzien bij een uitvoering van het project in lijn met de gedragscode. Hierdoor wordt mogelijke aantasting verblijven van vleermuizen binnen en buiten het plangebied uitgesloten. Overtreding van verbodsbepalingen wordt hierdoor uitgesloten.

5.2.4 Reptielen

In de rietzoom in het plangebied kan Ringslang tijdelijk foerageren in de periode april t/m oktober. Verblijven in het plangebied of een onmisbare functie van de rietzoom voor verblijven buiten het plangebied zijn echter uitgesloten.

Bij een uitvoering in lijn met de gedragscode is er geen sprake van negatieve effecten op Ringslang. Hiertoe dient het verwonden en doden van dieren voorkomen te worden door een vluchtweg voor eventueel aanwezige dieren te behouden. Overtreding van verbodsbepalingen wordt hierdoor uitgesloten.

5.3 Resumé toetsing

Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van de beschermde soorten in het plangebied en de mogelijke effecten op de soorten.

Tabel 3. Conclusies toetsing

Soortgroep	(Mogelijk) aanwezige soorten	Wnb [^]	Conclusies toetsing / mogelijke overtreding verbodsbepalingen
Vaatplanten	Geen	-	-
Broedvogels	Algemeen: o.a. Waterhoen, Koolmees en Heggenmus	VR	Geen*
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Geen	-	-
Grondgebonden zoogdieren	Wezel, Hermelijn, Bunzing	AS	Geen*
Vleermuizen	Divers: o.a. Gewone dwergvleermuis, Ruige Dwergvleermuis, Laatvlieger	HR	Geen*
Vissen	Geen	-	-
Amfibieën	Geen	-	-
Reptielen	Ringslang	-	Geen*
Overig	Geen	-	-

[^]Wet natuurbescherming: Vogelrichtlijnsoorten (VR) Habitatrichtlijnsoorten (HR), of Andere soorten (AS).

* Met inachtneming van de uitvoering van de maatregelen in paragraaf 5.4

5.4 Aanbevelingen soortenbescherming

Bij een uitvoering van de volgende maatregelen worden negatieve effecten op beschermde functies voor beschermde soorten niet verwacht:

1. Voorkom verstoring van broedgevallen door het project in de periode augustus t/m februari uit te voeren of door broedgevallen in kaart te brengen en deze te mijden.
2. Houdt te allen tijde een vluchtweg voor dieren vrij, zodat deze de werkzaamheden kunnen ontvluchten.
3. Voorkomen sterke verlichting van de Zaan tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april t/m oktober.

Hierdoor is er geen sprake van mogelijke overtreding van verbodsbepalingen.

5.5 Melding

Voor vrijgestelde soorten geldt een meldingsplicht bij de (mogelijke) overtreding van verbodsbepalingen (Provincie Noord-Holland 2016). In het kader van de zorgplicht en de gedragscode worden negatieve effecten zoveel mogelijk voorkomen, maar door het algemene voorkomen van de vrijgestelde soorten kunnen deze ook niet uitgesloten worden.

Op basis van de verspreidingsgegevens (NDFF 2007-2017 tot 300 meter vanaf het plangebied), biotoopkenmerken en geplande werkzaamheden kunnen effecten op de vrijgestelde soorten uit tabel 4 worden verwacht in het plangebied. Aanbevolen wordt om voor deze soorten een melding te doen voorafgaand aan de start van het project.

Tabel 4. Inschatting vrijgestelde soorten in het plangebied en mogelijke effecten.

Soortgroep	Soort	Verwonden/doden dieren	Beschadigen/vernietigen verblijven
Grondgebonden zoogdieren	Veldmuis, Bosmuis, Huis-spitsmuis, Bosspitsmuis, Egel, Woelrat	Mogelijk	Mogelijk
	Konijn, Haas	Mogelijk	Niet waarschijnlijk
Amfibieën	Meerkikker, Middelste groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander	Mogelijk	Mogelijk

6 Conclusies

6.1 Natura 2000

Het plangebied ligt buiten, maar op korte afstand van een Natura 2000-gebied. Negatieve effecten zijn op voorhand echter niet te verwachten. Dit geldt zowel voor de aanlegfase als gebruiksfase.

6.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten gebieden die zijn aangewezen in het Natuurnetwerk Nederland. Hierdoor is er geen sprake van mogelijke aantasting van de wezenlijke waarden of kenmerken.

6.3 Soortenbescherming

In het plangebied kunnen algemene vogels broeden en kunnen incidenteel Wezel, Hermelijn, Bunzing en Ringslang aanwezig zijn. Aanvullend kan De Zaan langs het plangebied een onmisbare vliegroute vormen voor verblijven van vleermuizen buiten het plangebied.

Door maatregelen uit te voeren kan het verwonden of doden van individuen van de soorten en het beschadigen of vernietigen van verblijfplaatsen van de soorten voorkomen worden. De maatregelen zijn toereikend om een mogelijke overtreding van verbodsbepalingen voor beschermde soorten te voorkomen.

Voor een aantal vrijgestelde soorten wordt aanbevolen om melding te doen voorafgaand aan de uitvoering van het project.

6.4 Aanbevelingen vervolgprocedure

Het is niet nodig om nader onderzoek uit te voeren of om een nadere procedure te starten in het kader van de Wet natuurbescherming of het Natuurnetwerk Nederland.

7 Bronnen

Baas, T., R. van 't Veer en E. Thomassen, 2008. *Soorten van het soortenbeleid 2007-2013 in de provincie Noord-Holland*. Landschap Noord-Holland.

Boerema, L & E.T. de Jong. 2016. *Wettensyllabus Wet natuurbescherming*. Berghauser Pont Academy, Amsterdam.

Herder, J.E. (red.) 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting Ravon, Nijmegen.

Herder, J.E., J. Kranenbarg, D.M. Hoogeboom, J. Hamers & K. Dekker (red.), 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting Ravon, Nijmegen.

Hoogeboom D.M., F. Visbeen, J. Wongergem, W. Ruitenbeek (red.) 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Noordhollandse Zoogdier Studiegroep (NOZOS), Alkmaar.

Provincie Noord-Holland, 2016. *Besluit 62B van Provinciale Staten van Noord-Holland tot vaststelling van de Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland*.

Provincie Noord-Holland, 2017. *Natuurbeheerplan 2017 Noord-Holland*. Uitgave Provincie Noord-Holland. <http://maps.noord-holland.nl/natuurbeheerplan/>

Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek, P.J. Zomerdijs, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland & Landschap Noord-Holland, Heiloo.

Unie van Waterschappen, 2012. *Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen*.

Websites

<http://www.minez.nederlandsesoorten.nl/> (Soortendatabase EZ)

<http://ndff-ecogrid.nl> (NDFF)

<http://www.synbiosys.alterra.nl/> (Natura 2000, Ministerie van Economische Zaken)

<http://www.vleermuis.net>

<http://sovon.nl/> (seizoensvoorkomen vogels)